

A norvégok példát mutatnak: hogyan kell használni a MI-t az iskolákban

(Balogh Judit olvasmányajánlata)

„A gyerekek előbb megtanulnak gondolkodni, aztán megtanulják, hogyan gondolkodjon helyettük a gép. Norvégia megint olyat csinál, amitől Európa felkapja a fejét. Nem, most nem Haaland lött kapásból három gólt, és nem is a viking hagyományörzők döntöttek úgy, hogy visszahozzák a hosszúhaj-versenyt. Még csak nem is a szurkolók evezése a mai téma, hanem az oktatás. A norvégok ugyanis rájöttek, hogy a digitalizáció olyan gyorsan száguldott át az iskolákon, hogy a gyerekek már lassan a saját nevüket is ChatGPT-vel íratnák le.

Nem visszafejlődés, nem lesz palatábla, nem fogják visszahozni a lúdtollat, és senki nem fog a fjord partján rúnákat karcolni a kövekre. Ez egyszerűen tudatos oktatás. A norvég kormány úgy döntött, hogy az első hét évfolyamon a gyerekek nem használhatnak AI-t feladatmegoldásra. Nem azért, mert félnek a robotoktól, hanem mert szeretnék, ha a gyerekek először megtanulnák a gondolkodást, a szövegértést, a kézírást, és azt, hogy a matek nem egy gombnyomás. A 14–16 évesek már használhatnak AI-t, de csak tanári felügyelettel, nehogy a házi feladat helyett véletlenül egy 12 oldalas esszé írtanak a norvég lazac exportjáról. A 17–19 éveseknek pedig megtanítják, hogyan kell okosan használni a mesterséges intelligenciát, mert ők már lassan úgymint okosabban csinálnak, mint a felnőttek.

A telefonokat már korábban kitiltották az iskolákból (már amennyire sikerült), mert a norvég tanárok rájöttek, hogy ha a gyerekek választhatnak a matematikaóra és a TikTok között, akkor a Pitagorasz tételnek esélye sincs. Most pedig visszahozzák a kézírást és a nyomtatott könyveket is, mert a kutatások szerint az agy jobban működik, ha néha papírt lát, nem csak képernyőt.

Ez nem digitális visszavonulás, nem technofóbia, nem „régén minden jobb volt”. Ez csak annyi, hogy Norvégia azt mondja: a jövő nem attól lesz modern, hogy mindenre ráírjuk, hogy AI. A jövő attól lesz modern, hogy tudjuk, mikor kell használni, és mikor nem. És hogy a gyerekek előbb megtanulnak gondolkodni, aztán megtanulják, hogyan gondolkodjon helyettük a gép.

A norvégok tehát nem visszafordulnak, csak bekapcsolják a tempomatot. Mert a digitalizáció jó, de csak akkor, ha nem hagyjuk, hogy a gyerekek már az ábécét is mesterséges intelligenciával tanulják meg.”

Norvégiai mindennapok

eSrtpsndooc.i9li fú7ic4f6s0liui,6i1527a:21igf a6fl0014J57272 ·

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61578675130828>

Bp, 2026 július